U I T S P R A A K 1 2 - 0 5 7

van het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden

inzake

het beroep van XXX, appellante

tegen

XXX, in haar hoedanigheid van examinator van de onderwijseenheid Inleiding in de pedagogische en onderwijswetenschappen 2A, verweerder

1. Ontstaan en loop van het geding

Met de op 3 juli 2012 ingekomen brief van 29 juni 2012 tekent appellante beroep aan tegen het besluit van XXX, in haar hoedanigheid van examinator van de onderwijseenheid Inleiding in de pedagogische en onderwijswetenschappen 2A van
8 juni 2012, waarbij de paper voor de onderwijseenheid Inleiding in de pedagogische en onderwijswetenschappen 2A (hierna: IPO 2A), is beoordeeld met het cijfer 5,3.

Door appellante wordt - kort weergegeven – aangevoerd dat zij in haar paper niet of nauwelijks fouten heeft gemaakt. De beoordeling als onvoldoende is het enkel het gevolg van het gebruik van twee citaten. Appellante brengt naar voren dat het gebruik van citaten op een misverstand berust, omdat de opgave van het tentamen onduidelijk en dubbelzinnig was. In dat kader wijst appellante erop dat in de studiewijzer staat beschreven op welke wijze correct geciteerd moet worden. Er wordt nergens een voorbehoud gemaakt voor het gebruik van citaten bij het schrijven van papers. Tevens is op het beoordelingsformulier onduidelijk weergegeven hoe zij de kritiekpunten diende weg te nemen.

Daarnaast zou er geen relatie bestaan tussen het aanrekenen van het gebruik van de citaten in de paper en de doelen die in het vak worden gesteld.
Appellante stelt dat zij zonder het gebruik van de citaten het cijfer 9 zou hebben gekregen.
Appellante verzoekt het College de beoordeling van de paper aan te passen.

Partijen hebben gesprekken gevoerd om een minnelijke schikking te bewerkstellingen.
Deze gesprekken hebben er niet toe geleid dat het beroep is ingetrokken.

Secretariaat: Rapenburg 70
Postbus 9500
2300 RA Leiden
Telefoon 071 527 33 07 / 071 527 81 18
Fax 071 527 45 67

Bij brief van 13 augustus 2012 is een verweerschrift ingediend. Daarin is aangegeven dat appellante op 6 april 2012 de eerste versie van de paper heeft ingeleverd. Uit het beoordelingsformulier blijkt dat de paper op een zevental punten niet in orde was.
Op 15 mei 2012 heeft appellante een tweede, herziene, paper ingeleverd. Uit het beoordelingsformulier blijkt dat de paper op nog twee punten als onvoldoende is beoordeeld. Het gaat om het onderdeel *Correct toegepast APA in referentielijst* en het onderdeel *Geen plagiaat/geen citaat.*
Verweerder geeft aan dat de paper met een onvoldoende is beoordeeld op basis deze twee onderdelen. Indien appellante de regels van de APA in haar referentielijst correct had toegepast, dan was de paper met een voldoende beoordeeld.
Voorts merkt verweerder op dat na de bekendmaking van de onvoldoende beoordeling van de tweede versie, appellante op 11 juni 2012 per e-mail gecorrespondeerd heeft met de beoordelaar van de paper. Hierin heeft zij naar voren gebracht dat zij er oorspronkelijk vanuit ging dat er geen citaten gebruikt mochten worden, maar dat zij door de toelichting op het eerste beoordelingsformulier in verwarring is gebracht.
Verweerder is de mening toegedaan dat appellante bij het schrijven van de paper op de hoogte was van de omstandigheid dat er geen citaten gebruikt mochten worden. De tektst van het beoordelingsformulier (Geen plagiaat/geen citaat) aan duidelijkheid niet te wensen over. Daarnaast geeft verweerder aan dat tijdens de werkgroepen het beoordelingsformulier punt voor punt is doorgelopen. De criteria waaraan de paper moest voldoen waren derhalve niet onduidelijk.
Voorts licht verweerder toe dat het niet mogen gebruiken van citaten op geen enkele wijze strijdig is met het doel van deze deeltoets. Het schrijven van een paaper voor deze onderwijseenheid zie op het oefenen van wetenschappelijke rapportage vaardigheden. De keuze voor het niet toestaan van het gebruik van citaten is een bewuste op didactische gronden gemaakte keuze. Doordat studenten geen citaten mogen gebruiken worden zij gedwongen een theorie in eigen worden weet te geven.

Het beroep is behandeld op 12 september 2012 tijdens een openbare zitting van een kamer uit het College. Appellante is in persoon ter zitting verschenen, in bijzijn van XXX.
Namens verweerder is XXX en XXX verschenen.

Appellante merkt op dat zij heeft gehandeld volgens de regels van de APA, zoals was voorgeschreven. Het misverstand berust op de omstandigheid dat zij dacht dat er wel geciteerd mocht worden, mits aan de regels van de APA werd voldaan. Voorts merkt zij op dat in een paper van een andere student het gebruik van citaten wel is toegestaan.
Daarnaast is zij van mening dat zij weldegelijk heeft voldaan aan de doelstellingen van het vak. De beoordeling staat daar niet tot in verhouding. Zij merkt op dat in de vakbeschrijving is vermeld het volgen van werkgroepen niet verplicht is.

Verweerder merkt op dat voor alle studenten het zelfde beoordelingsformulier is gebruikt.
Voorts is toegelicht dat het vak onderdeel uitmaakt van de binnen het instituut gehanteerde term “schrijflijn”. Hierbinnen worden studenten opgeleid om een academisch wetenschappelijk stuk te schrijven, met als einddoel de bachelorscriptie. De schrijflijn kent een zekere opbouw. Voor het vak IPO 2a is er om didactische redenen voor gekozen om het gebruik van citaten te verbieden, zodat studenten kunnen oefenen met

het samenvatten van een idee in hun eigen woorden. Daarnaast moet wel voldaan worden aan de regels van de APA, zoals .
Tevens merkt zij op dat de paper werd getoetst aan een aantal basisvereisten, waaronder het niet citeren. Indien aan twee of meer van die basisvereisten niet is voldaan, wordt geen voldoende toegekend. Indien wel aan de vereisten werd voldaan, kan het cijfer snel hoger worden , doordat "bonuspunten" meegeteld worden.

Desgevraagd licht verweerder toe dat tijdens het onderwijs aandacht is medegedeeld dat studenten zo veel mogelijk met eigen woorden de paper diende te schrijven en is het beoordelingsformulier punt voor punt doorgelopen. Ook het punt "Geen plagiaat/geen citaat" aan de orde gekomen.

Appellante geeft aan dat zij naar aanleiding van de eerste beoordeling geen contact heeft opgenomen met de docent, omdat ze dacht dat ze het formulier en de toelichting goed begrepen had.

Desgevraagd heeft verweerder toegelicht dat er bij de andere studenten geen problemen zijn gerezen bij de vraagstelling of opdracht, met betrekking tot de instructie "Geen plagiaat/geen citaat".

2. De overwegingen ten aanzien van de ontvankelijkheid

Met de op 3 juli 2012 door het College ontvangen brief van 29 juni 2012 heeft appellante tijdig beroep ingesteld tegen het besluit van 8 juni 2012. Het beroepschrift voldoet ook overigens aan de daaraan ingevolge de Algemene wet bestuursrecht ("Awb") en de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek ("WHW") gestelde eisen, zodat het administratief beroep ontvankelijk is.

3. De overwegingen ten aanzien van het geschil

Het beroep richt zich tegen het besluit van 8 juni 2012, waarbij de paper voor de onderwijseenheid Inleiding in de pedagogische en onderwijswetenschappen 2A, is beoordeeld met het cijfer 5,3.

Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de WHW te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht.

Ingevolge artikel 7.12, eerste lid, van de WHW stelt het instellingsbestuur ten behoeve van het afnemen van tentamens en ten behoeve van de organisatie en coördinatie van de tentamens voor elke door de instelling aangeboden opleiding of voor groepen van opleidingen een examencommissie in.
Ingevolge het derde lid van dit artikel wijst de examencommissie ten behoeve van het afnemen van tentamens examinatoren aan. De examinatoren verstrekken de examencommissie de gevraagde inlichtingen. Als examinator kunnen slechts worden aangewezen leden van het personeel die met het verzorgen van het onderwijs in die opleiding of opleiddingen zijn belast.

Ingevolge artikel 7.13, eerste lid, van de WHW, stelt het instellingsbestuur voor elke door de instelling aangeboden opleiding of groep van opleidingen een onderwijs- en examenregeling (OER) vast.

In de OER Bacheloropleiding Pedagogische Wetenschappen 2011/2012 is voor zo ver hier van belang het volgende bepaald:
" 4.3.1 In de studiegids staat vermeld of het tentamen van een onderwijseenheid schriftelijk of mondeling dan wel door middel van een vaardigheidstest wordt afgelegd.
(…)
4.5.1 Conform artikel 7.12b, derde lid, van de wet stelt de examencommissie regels vast over de uitvoering van haar taken en bevoegdheden en over de maatregelen die zij in dat verband kan nemen. Daartoe behoren de maatregelen die worden genomen in geval van fraude, waaronder begrepen het plegen van plagiaat.
(…)"

In de "Regels en richtlijnen voor de tentamens en examens van de opleidingen die het Instituut Pedagogische Wetenschappen verzorgt" (de Regeleling) is voor zo ver hier van belang het volgende bepaald:
4.2.2 De vragen en opgaven van een tentamen zijn duidelijk en ondubbelzinnig en bevatten voldoende aanwijzingen voor de vereiste detaillering van de antwoorden.
4.2.3 Het tentamen is geschikt en dient uitsluitend om te onderzoeken of de student de kwaliteiten heeft verworven die tevoren als doel van de betrokken onderwijseenheid zijn vastgesteld en zijn vastgelegd in de OER.

In de e-Studiegids 2011-2012, te vinden op (https://studiegids.leidenuniv.nl) is met betrekking tot de onderwijseenheid Methoden klinische diagnostiek, voor zover hier van belang het volgende bepaald:
"Leerdoelen
De doelstelling van dit onderdeel is drieledig. Allereerst dienen studenten tijdens dit onderdeel basiscompetenties met betrekking tot de maatschappelijke aandachtsgebieden van de pedagogische wetenschappen te verwerven (in deel A zijn dat de werkvelden onderwijsstudies en gezinspedagogiek). Dit zijn competenties waarover elke student en afgestudeerde dient te beschikken, ongeacht de keuze van specialisatie en die helpen deze keuze beter te onderbouwen.

Het tweede doel omvat het verwerven van wetenschappelijk gefundeerde kennis en leren deze kennis strategisch te gebruiken in samenwerking met anderen. In het latere beroepsleven als afgestudeerde (pedagoog) zal men dat ook moeten kunnen.

Een derde doel is het aanleren van bepaalde onderzoeksvaardigheden zoals het analytisch en kritisch kunnen nadenken (over pedagogische vraagstukken) en het wetenschappelijke schrijven. Door het maken van opdrachten en het schrijven van papers worden rapportagevaardigheden geoefend. Je leert een probleemstelling scherp te formuleren, een argumentatie op te bouwen, te verwijzen naar relevante theoretische kennis en een samenhangend geheel te construeren. Als afgestudeerd pedagoog zal je je in de latere beroepspraktijk schriftelijk op een zakelijke en wetenschappelijk gefundeerde manier moeten kunnen uitdrukken."

Het College overweegt allereerst dat artikel 7.61 van de WHW onverlet laat dat de toetsing beperkt moet zijn en dat het College enkel kan beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht. Ingevolge artikel 8:4, aanhef en onder e, van de Awb kan immers geen beroep worden ingesteld tegen besluiten, inhoudende een beoordeling van het kennen en kunnen van een student die ter zake is geëxamineerd of op enigerlei andere wijze is getoetst, dan wel inhoudende de vaststelling van opgaven, beoordelingsnormen of andere regels voor die examinering of toetsing. De examinator is bij uitsluiting bevoegd tentamens op te stellen, te beoordelen en een judicium vast te stellen.

Het College acht het, gelet op hetgeen ter zitting en in de stukken naar voren is gebracht, onvoldoende aannemelijk dat verweerder op onredelijke wijze is omgegaan met de exclusieve bevoegdheid die een examinator heeft.

Zoals het College reeds meermalen heeft overwogen, behoort het vaststellen van de vragen, van de beoordeling en van de beoordelingsnormen van tentamens en opdrachten tot de exclusieve bevoegdheid van de examinator en het College heeft in geschillen daarover slechts een marginaal toetsende taak. Het is het College niet gebleken dat de bestreden beoordeling deze toetsing niet zou kunnen doorstaan. Hetgeen appellante in dit verband heeft aangevoerd, brengt het College niet tot een ander oordeel.

Voor zover het beroep zich richt op het ontbreken van een relatie tussen het aanrekenen van het gebruik van de citaten in de paper en de doelen die in het vak worden gesteld, overweegt het College het volgende. Ter zitting heeft verweerder toegelicht dat het schrijven van de paper onderdeel uitmaakt van de schrijfleerlijn, die binnen het instituut wordt gehanteerd. Binnen schrijfleerlijn worden studenten gedurende de opleiding stap voor stap voorbereid op het schrijven van wetenschappelijke stukken, waaronder uiteindelijk de bachelorscriptie. Het doel van onderhavige paper was het schrijven van een stuk in eigen bewoordingen. Daar hoort bij dat studenten zelfstandig leren te formuleren en derhalve niet zouden citeren, hetgeen in de werkgroepen is medegedeeld.
Voorts heeft verweerder toegelicht dat bij de beoordeling ervoor is gekozen dat de papers moesten voldoen aan een minimum aantal vereisten. Appellante voldeed daar op twee punten niet aan, te weten de eis *Geen plagiaat/geen citaat*, en *Correct APA toegepast in referentielijst*. Dit heeft ertoe geleid dat zij een onvoldoende scoorde, ondanks dat zij wel heeft voldaan aan een aantal andere vereisten. Het komt het College niet onredelijk voor dat de examinator heeft gekozen voor een dergelijke opzet van de onderwijseenheid, zowel op het gebied van de didactische doelstellingen en de daaruit voortvloeiende vereisten, alsmede de uiteindelijke wijze van beoordelen.

Het College heeft daarbij in aanmerking genomen dat er bij geen andere studenten twijfel is ontstaan bij de gegeven opdracht, ook niet bij de specifieke aanwijzing, *Geen palgiaat/geen citaat*. Dat bij appellante wel twijfel is gerezen maakt dat niet anders. Ook in geval het beoordelingsformulier twijfel had opgeroepen, dan het op de weg van appellante gelegen om bij de docent de aanwijzingen op het beoordelingsformulier te verifiëren. Nu appellante dat heeft nagelaten blijft dat voor haar rekening. Het is derhalve niet gebleken dat de opdracht onduidelijk is geweest en dat verweerder in strijd met artikel 4.2.2. of 4.2.3 van de Regeling heeft gehandeld.

De wijze van de vaststelling van de opgaven en de wijze waarop de beoordeling tot stand is gekomen, hetgeen een de keuze en exclusieve taak van de examinator is, acht het College derhalve niet in strijd met het recht of anderszins onzorgvuldig.
Het College ziet dan ook onvoldoende grond voor het oordeel dat het bestreden besluit op ondeugdelijke wijze tot stand is gekomen dan wel niet kan worden gedragen door de daaraan ten grondslag gelegde overwegingen.

Nu ook overigens niet is gebleken van andere feiten of omstandigheden die tot een andersluidend oordeel zouden moeten leiden, dient het beroep ongegrond te worden verklaard.

4. De beslissing

Het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden,

gezien artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek,

verklaart het beroep **ONGEGROND**.

Aldus vastgesteld op 1 oktober 2012 door een kamer uit het College van beroep voor de examens, bestaande uit mr. H.J.G. Bruens (voorzitter), dr. mr. A.C.G. Wenink, prof.dr. E.M. Noordijk, dr.H.W. Sneller en R.J. de Heer (leden), in tegenwoordigheid van de secretaris van het College, mr. W.J. de Wit.

mr. H.J.G. Bruens,
voorzitter

mr. W.J. de Wit,
secretaris

Voor eensluidend afschrift,

Verzonden op: